

ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในประเทศไทย Causal Factors Affecting the Performance of the Accountants in Thailand

เอกวินิต พรหมรักษา¹ วิชิต อุ่ออัน¹ และนนทิพันธ์ ประยูรหงษ์¹
Eakwinit Promraksa¹ Vichit U-on¹ and Nontipan Prayurhong¹

¹บริหารธุรกิจดุสิตบัณฑิตวิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม
PROMRUCSA_10@HOTMAIL.COM

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อทบทวนปัจจัยและอิทธิพลของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในประเทศไทยเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยเป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) ซึ่งทำการสำรวจความคิดเห็นของนักทำบัญชี เพื่อศึกษาปัจจัยความรู้ ปัจจัยด้านทักษะ ปัจจัยระบบสารสนเทศทางการบัญชี ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีแห่งประเทศไทย เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องในการกำหนดคุณสมบัติของผู้ทำบัญชีให้มีความเหมาะสมและนำไปปรับปรุงพัฒนาหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีให้สอดคล้องกับความต้องการของห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล หรือสำนักงานบัญชี ซึ่งอยู่ในฐานะผู้ใช้บริการการจัดทำบัญชี อันจะส่งผลให้เกิดประโยชน์เกี่ยวกับวิธปฏิบัติในการจัดให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ทั้งในปัจจุบันและอนาคต

คำสำคัญ: สมรรถนะ ความรู้ ทักษะ ระบบสารสนเทศทางการบัญชี

Abstract

This article has a purpose: To review the factors and the influence of factors related to effectiveness. The performance of the accountant in Thailand survey research. This is a mixed method. The survey of accountants to study the factors of knowledge Skill factor Accounting Information System Factors Affecting Accounting Professional Performance of Thailand Accountants. To benefit the people involved in determining the qualifications of the accountant to be appropriate. And to improve the performance criteria of the accountant to meet the needs of the corporate partnership, or accounting office as a service user accounting, To achieve the present and future objectives.

Keywords: Competence, Knowledge, Skill, Accounting Information System

บทนำ

ในการดำเนินธุรกิจให้ประสบความสำเร็จและเป็นที่พึงพอใจของลูกค้านั้นธุรกิจทุกแห่งต้องอาศัยข้อมูลทางบัญชีเพื่อใช้ในการวางแผนและตัดสินใจ การบัญชี คือ กระบวนการของการระบุ การจดบันทึก การสรุปผลและการรายงานข้อมูลเชิงเศรษฐกิจให้แก่ผู้ตัดสินใจหรือผู้ใช้ข้อมูลนั้น(Homgren,Sundem&

Elliott,2002:4) ข้อมูลบัญชีมีความสำคัญสำหรับผู้บริหาร โดยใช้ประเมินสถานะของธุรกิจ ความสามารถในการทำกำไรและความดำรงอยู่ภายใต้ความกดดันและความผันผวนทางเศรษฐกิจของประเทศ สำหรับผู้ใช้ข้อมูลนั้นมีความต้องการข้อมูลที่ต้องการ มีความเชื่อถือได้ มีความเกี่ยวข้องกับปัญหา มีผลต่อการตัดสินใจและเป็นข้อมูลที่ทันสมัยสามารถนำมาใช้ได้อย่างทันเวลา

โดยงบการเงินจะต้องสะท้อนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานได้อย่างน่าเชื่อถือ โดยต้องจัดทำขึ้นภายใต้มาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ตาม พระราชบัญญัติทำบัญชี พ.ศ. 2547 มาตรา 47 กำหนดว่าให้สภาทำบัญชีจัดทำจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีขึ้นเป็นภาษาไทย มีการประกาศใช้ข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่องจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2553 เพื่อให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติให้ถูกต้องตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพบัญชีและหากผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีรักษาจรรยาบรรณได้ ตามกำหนดการดำเนินกิจกรรมตามกระบวนการทางบัญชี เพื่อให้ได้ตัวเลขเพื่อรายงานผลของ การดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นว่า ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีได้จัดทำบัญชีอย่างถูกต้องตามมาตรฐานการบัญชีที่ยอมรับโดยทั่วไปเพราะตัวเลขทางบัญชีเป็นตัวเลขที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานของกิจการ รวมทั้งบุคคลผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ในแวดวงธุรกิจสอดคล้องกับวารสารบริหารธุรกิจ (ปีที่ 28 ฉบับที่ 107) กล่าวว่า สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีได้มีแนวคิดเพื่อพัฒนาระบบบัญชีไทยให้สอดคล้องกับลักษณะการบันทึกบัญชีของระบบประเทศไทย จึงได้มีการทบทวนมาตรฐานการสอบบัญชี มาตรฐานการบัญชี และร่างแม่บทเกี่ยวกับการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชี ฉบับต่าง ๆ เพื่อให้ให้นักบัญชียึดถือปฏิบัติบันทึกบัญชีให้เป็นแนวเดียวกัน นักบัญชี จึงจำเป็นต้องมีความรู้และประสบการณ์ในการจัดทำบัญชี และนำเสนองบการเงินอย่างถูกต้อง ตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป ต้องอาศัยข้อมูลและ ตัวเลขที่เก็บรวบรวมด้วยแนวคิดและเทคนิคทางการบัญชีซึ่งในปัจจุบันข้อมูลทางการบัญชี ทั้งที่เป็นข้อมูลทางการเงินและข้อมูลที่ไม่ใช่การเงิน มีความสำคัญมากต่อการวางแผน ควบคุมและตัดสินใจของผู้บริหารองค์กร ซึ่งระบบการบริหารข้อมูลที่ดีนั้น ต้องมาจากกระบวนการรวบรวมข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ และสามารถให้ข้อมูลที่ทันต่อเวลา เชื่อถือได้และมีประโยชน์ต่อการตัดสินใจซึ่งกระบวนการรวบรวมข้อมูลธุรกรรมในองค์กรนั้นจะอาศัยผู้ทำบัญชี ซึ่งเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการเก็บรวบรวม จัดการ

และประมวลผลข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผลประกอบการขององค์กร รวมทั้งเป็นผู้วางแผนงานในการจัดทำรายงานตามมาตรฐานการบัญชีและให้ข้อมูลทางด้านการเงินซึ่งเป็นข้อมูลที่มีความสำคัญในการตัดสินใจวางแผนและควบคุม ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับธุรกรรมทางธุรกิจขององค์กร ดังนั้นผู้ทำบัญชีในฐานะผู้รวบรวมและประมวลผลข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับธุรกรรมทางธุรกิจขององค์กร จึงต้องปรับเปลี่ยนตนเองอยู่เสมอไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาความรู้ในด้านที่เกี่ยวข้องกับบัญชีและในด้านอื่นๆ หรือในอีกนัยหนึ่ง ผู้ทำบัญชีจะต้องมีความรู้ที่ผสมผสานในสาขาวิชาอื่นที่ไม่ใช่วิชาการบัญชีเพียงอย่างเดียว ด้วยเหตุนี้จึงเป็นที่มาของแนวคิดในการพัฒนาผู้ทำบัญชีให้มีความรู้และทักษะในหลายด้าน เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริหารองค์กรได้

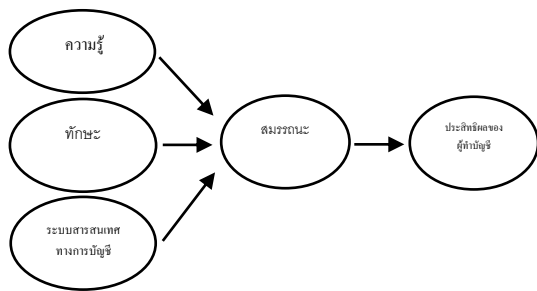
จากความสำคัญ และสภาพปัญหาที่ผู้วิจัยกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้มุ่งเน้นศึกษาถึงปัจจัยเหตุและอิทธิพลของปัจจัยเหตุที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีแห่งประเทศไทย ซึ่งการวิจัยจะเป็นการตรวจสอบปัจจัยต่างๆ ได้แก่ ปัจจัยด้านความรู้ ปัจจัยด้านทักษะ ปัจจัยระบบสารสนเทศทางบัญชี ปัจจัยสมรรถนะ ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี นำมาใช้ในการพัฒนาโมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในประเทศไทย เพื่อให้ผู้จัดทำบัญชี สามารถใช้เป็นพื้นฐานและแนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติงานด้านจัดทำบัญชีให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นเพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องในการกำหนดคุณสมบัติของผู้ทำบัญชีให้มีความเหมาะสมและนำไปปรับปรุงพัฒนาหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีให้สอดคล้องกับความต้องการของห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล หรือสำนักงานบัญชี

วิธีดำเนินการวิจัย

บทความนี้เป็นการศึกษาและทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยเชิงสาเหตุของสมรรถนะเพื่อกำหนดคุณลักษณะ ระบุปัจจัย แนวคิด เพื่อก้าวอ้างถึงงานวิจัยในอนาคตของผู้เขียน

บทความนี้ ประกอบด้วยการทบทวนวรรณกรรมของปัจจัยด้านของความรู้ ด้านทักษะ สารสนเทศ

ทางการบัญชี สมรรถนะของนักทำบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของนักทำบัญชีแห่งประเทศไทย โดยเป็นวิธีการวิจัยแบบ Documentary Research โดยใช้บทความทั้งสิ้น 250 บทความ และสามารถนำมาใช้จริง 65 บทความ จากฐานข้อมูลวิชาการจากแหล่งต่างๆ ได้แก่ EBSCO Emerald ProQuest และฐานข้อมูลต่างๆ ทาง Internet แล้วนำข้อมูลเหล่านี้มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ Content Analysis (คำร้อยละ) โดยมุ่งศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุกลยุทธ์การวางตำแหน่งผลิตภัณฑ์ที่มีผลต่อการดำเนินงานของธุรกิจที่ผ่านมา และสามารถนำมาสร้างเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ประกอบด้วย สมรรถนะของผู้ประกอบการ การสร้างสรรค์นวัตกรรมการทำงานเป็นทีม การขับเคลื่อนข้อมูลทางการตลาด นวัตกรรมทางการตลาด และผลการดำเนินงานของธุรกิจ ซึ่งสามารถแสดงได้ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการทบทวนวรรณกรรมดังตารางที่ 1 และกำหนดสมมุติฐานในการวิจัย ดังนี้

- H₁: ปัจจัยความรู้มีอิทธิพลทางตรงต่อปัจจัยสมรรถนะ
- H₂: ปัจจัยด้านทักษะมีอิทธิพลทางตรงต่อปัจจัยสมรรถนะ
- H₃: ปัจจัยระบบสารสนเทศทางการบัญชีมีอิทธิพลทางตรงต่อปัจจัยสมรรถนะ
- H₄: ปัจจัยสมรรถนะมีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของผู้จัดทำบัญชี

ผลการวิจัย

จากการศึกษาองค์ประกอบของสมรรถนะพบว่า ตัวแปรเหตุของสมรรถนะที่นักวิจัยส่วนใหญ่ทำการศึกษา ได้แก่ ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) และระบบสารสนเทศทางบัญชี (AIS) ซึ่ง

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาตัวแปรเหตุทั้ง 3 ตัวแปร ในลำดับต่อไป

1. ตัวแปรสมรรถนะ (Competence)

จากการทบทวนวรรณกรรมงานวิจัยของต่างประเทศและในประเทศที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยสมรรถนะพบว่า นักวิจัยได้ให้ความสำคัญกับสมรรถนะที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในประเทศไทยที่น่าสนใจหลายท่านได้แก่ Richard E.Boyatzis(1982.), Spencer, L.M., & Spencer, S.M.(1993), Boam, R. and Sparrow, (1992.), Howard Risser and others, (1998), Parry (1998.),McClelland (2004.),Dickins and Higgs (2006),Behn,Carcello,andHermanson(1997),Schroeder, Solomon and Vickery (1986),ปวีณ ณ นคร (2555),ศราวุธ พงศ์พัฒนาณีย์ (2556), สภาวิชาชีพบัญชี(2554) มีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังรายละเอียดตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงตัวแปรสมรรถนะ

นักวิชาการ	1. ความโปร่งใส	2. ความเป็นอิสระ	3. ความเที่ยงธรรม	4. ความซื่อสัตย์	5. มาตรฐานในการปฏิบัติงาน	6. การรักษากฎเกณฑ์	7. ความรับผิดชอบต่อธุรกิจ	8. ความรับผิดชอบต่อสังคมหรือเป็นหุ้นส่วน	9. ความรับผิดชอบต่อผู้เกี่ยวข้องร่วมวิชาชีพ	10. จรรยาบรรณทั่วไป
Richard E. Boyatzis (1982.)	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Spencer, L. M. & Spencer, S. M. (1993)	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Boam, R. and Sparrow, (1992.)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Howard Risser and others, (1998)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Parry (1998.)				✓	✓		✓	✓	✓	✓
McClelland (2004.)				✓	✓		✓	✓	✓	✓
Dickins and Higgs (2006)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Behn, Carcello, and Hermanson (1997)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Schroeder, Solomon & Vickery (1986)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ปวีณ ณ นคร, (2555)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ศราวุธ พงศ์พัฒนาณีย์, (2556)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
สภาวิชาชีพบัญชี (2554)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

จากแนวคิด ทฤษฎี ดังกล่าวสรุปได้ว่า ผู้ทำบัญชีต้องพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและเพื่อให้ตอบรับกับความคาดหวังของผู้ที่ใช้งบการเงิน ในการวิจัยในครั้งนี้นักวิจัยสนใจที่จะใช้กรอบแนวคิดของข้อบังคับของสภาวิชาชีพบัญชี (ฉบับที่ 19) เรื่อง จรรยาบรรณของนักประกอบวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2553 เนื่องจากเชื่อว่าเป็นปัจจัยที่ทำให้นักทำบัญชีแห่งประเทศไทยมีสมรรถนะในการปฏิบัติงานได้มีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นคุณสมบัติของนักบัญชีมืออาชีพ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ 10 ตัว ประกอบด้วย 1. ความโปร่งใส 2. ความเป็นอิสระ 3. ความเที่ยงธรรม 4. ความซื่อสัตย์ 5. มาตรฐานในการปฏิบัติงาน

6.การรักษาความลับ 7.ความรับผิดชอบต่อธุรกิจ
8.ความรับผิดชอบต่อลูกค้า 9.ความรับผิดชอบต่อ
เพื่อนร่วมวิชาชีพ 10.จรรยาบรรณทั่วไป

2. ความรู้ (Knowledge)

จากการทบทวนวรรณกรรมงานวิจัยของ
ต่างประเทศและในประเทศที่เกี่ยวข้องกับปัจจัย
ด้านความรู้ พบว่า นักวิจัยได้ให้ความสำคัญกับปัจจัย
ด้านความรู้ที่ส่งผลให้เกิดปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผล
การปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในประเทศไทยที่น่าสนใจ
หลายท่านได้แก่ Raj (1996: 160),Davenport &
Prusak (1998),Leif Edvinsson (n.d., 2010),Michael
Polanyi & Ikujiro Nonaka (n.d.,2009),Nonaka &
Takeuchi (1995),Marquardt (1996),Davenport &
Prusak (1998),Dickins & Higgs (2006),Sands &
McPhail (2003),Behn,Carcello & Hermanson
(1997),Schroeder,Solomonand Vickery (1986),
สภาวิชาชีพบัญชี, (2554) มาตรฐานการศึกษาระหว่าง
ประเทศสำหรับนักประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับที่2
(2554)สภาวิชาชีพบัญชี, (2556) ดั่งมีรายละเอียด
ตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงตัวแปรความรู้

นักวิชาการ	ความรู้ทางบัญชีและการเงิน	ความรู้ทางองค์กรและธุรกิจ
Raj (1996: 160)	✓	✓
Davenport & Prusak (1998)	✓	✓
Michael Polanyi & Ikujiro Nonaka (n.d.,2009)	✓	
นักวิชาการ	ความรู้ทางบัญชีและการเงิน	ความรู้ทางองค์กรและธุรกิจ
Nonaka & Takeuchi (1995)		✓
Marquardt (1996)	✓	✓
Davenport & Prusak (1998: 53)		✓
Dickins & Higgs (2006)	✓	✓
Sands & McPhail (2003)	✓	✓
Behn,Carcello& Hermanson (1997)	✓	✓
Schroeder,Solomon & Vickery (1986)	✓	✓
สภาวิชาชีพบัญชี, (2554)	✓	✓
สภาวิชาชีพบัญชี, (2556)	✓	✓

จากแนวคิด ทฤษฎี ดังกล่าวสรุปได้ว่า
ความสำคัญของความรู้ทางด้านวิชาชีพที่เป็นปัจจุบัน
เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการ
ปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี ในการวิจัยในครั้งนี้นักวิจัย
สนใจที่จะใช้กรอบแนวคิดของ IES ประกอบไปด้วย

การศึกษาและการอบรมในด้านต่างๆ เพื่อให้ผู้ประกอบการ
วิชาชีพบัญชีเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ให้ทันต่อ
การเปลี่ยนแปลงของวิชาชีพและสังคมโดยรวม ซึ่ง IES
ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความรู้ความสามารถของ
นักวิชาชีพบัญชีเนื่องจากเชื่อว่าปัจจัยที่ทำให้ผู้ทำบัญชี
ในประเทศไทยมีสมรรถนะในการปฏิบัติงานได้มี
ประสิทธิภาพนั้นจำเป็นต้องมีความรู้ที่หลากหลาย
ซึ่งประกอบด้วย 1.ความรู้ทางบัญชีและการเงิน 2.
ความรู้ทางองค์กรและธุรกิจ

3. ตัวแปรทักษะ (Skill)

จากการทบทวนวรรณกรรมงานวิจัยของ
ต่างประเทศและในประเทศที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านทักษะ
พบว่า นักวิจัยได้ให้ความสำคัญกับทักษะที่ส่งผลต่อ
ประสิทธิผลการปฏิบัติงานของนักทำบัญชีแห่งประเทศไทย
ที่น่าสนใจหลายท่านได้แก่ Katz, Robert L.(1955),David
c.McClelland (1973), Kavanagh (2008), International
Federation of Accountants: IFAC (2008),สภาวิชาชีพ
บัญชี,(2554),สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์
(2556) ดั่งมีรายละเอียดตามตารางที่ 4
ตารางที่ 4 แสดงตัวแปรทักษะ

นักวิชาการ	1 ทักษะทางบัญชี	2 ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติ	3 ทักษะคุณลักษณะส่วนบุคคล	4 ทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น	5 ทักษะทางการสื่อสาร	6 ทักษะทางการจัดการองค์กร
Robert S. (2004).	✓	✓		✓	✓	✓
David c. McClelland (1973,p pp. 1-14.)	✓	✓				
Kavanagh (2008)	✓			✓	✓	
International Federation of Accountants: IFAC (2008)	✓	✓	✓	✓	✓	✓
สภาวิชาชีพบัญชี, (2554)	✓	✓	✓	✓	✓	✓
สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ (2556)	✓	✓	✓	✓	✓	✓

จากแนวคิด ทฤษฎี ดังกล่าวสรุปได้ว่า
ความสำคัญของทักษะทางวิชาชีพ (Professional Skills)
ของผู้ประกอบวิชาชีพ เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับประ
สิทธิผลการปฏิบัติงานของนักทำบัญชีในการวิจัยในครั้งนี้นักวิจัยสนใจที่จะใช้กรอบ
แนวคิดของ IES เนื่องจากเชื่อว่าเป็นปัจจัยที่ทำให้นัก
ทำบัญชีแห่งประเทศไทยมีสมรรถนะในการปฏิบัติงานได้
มีประสิทธิภาพนั้น ซึ่งประกอบไปด้วย ทักษะ 6 ด้านที่

นักวิชาชีพบัญชี จำเป็นต้องพัฒนา เพื่อให้ นักวิชาชีพบัญชีมีความสามารถในปฏิบัติงานภายใต้สภาพแวดล้อมในองค์กรธุรกิจและสังคมที่ซับซ้อนได้ ซึ่งประกอบด้วย 1.ทักษะทางปัญญา 2.ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติ 3.ทักษะคุณลักษณะส่วนบุคคล 4.ทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น 5.ทักษะทางการสื่อสาร 6.ทักษะทางการจัดการองค์กร

4. ตัวแปรระบบสารสนเทศทางบัญชี (Accounting Information System)

จากการทบทวนวรรณกรรมงานวิจัยของต่างประเทศและในประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านระบบสารสนเทศทางบัญชี พบว่า นักวิจัยได้ให้ความสำคัญกับระบบสารสนเทศทางบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของนักทำบัญชีแห่งประเทศไทยที่น่าสนใจหลายท่านได้แก่ ในการวิจัยครั้งนี้ นักวิจัยใช้แนวคิดจาก Merdick and Ross, (1978), Harter (1986), Kroenke & Hatch (1994), Laudon & Laudon, (1996), Post & Anderson, (2006), Zhang et al. (2000), Daft, (2000), Stair & Reynolds (2001), Alter, (2002), Turban, et al, (2002), Stair (2003), Thomson, et al, (2003), Gelle & Karhu (2003), SUNY Council of Library Directors Information Literacy Initiative (2003), OZ (2004), Turban (2004), Laudon (2004), O'Brien (2004), Loiacono et al. (2006), Redman (2007), Romney & Steinbart, (2009), Laudon, (2012), Nelson, Todd & Wixom (2015) มีองค์ประกอบที่สำคัญดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงตัวแปรระบบสารสนเทศทางบัญชี (Accounting Information System)

นักวิชาการ	1. ความทันสมัยหรือเป็นปัจจุบัน	2. รูปแบบที่ง่ายต่อการเข้าใจ	3. ความถูกต้องเชื่อถือได้	4. ความสมบูรณ์ครบถ้วน	5. ตรวจสอบได้
Merdick and Ross. (1978)			✓	✓	✓
Harter (1986)				✓	✓
Kroenke & Hatch (1994)			✓	✓	✓
Laudon & Laudon, (1996)	✓		✓	✓	✓
Post & Anderson, (2006)	✓	✓	✓	✓	✓
Zhang et al. (2000),	✓	✓	✓	✓	✓
Daft, (2000)	✓	✓	✓	✓	✓
Stair & Reynolds (2001)	✓	✓	✓	✓	✓
Alter, (2002),	✓	✓	✓	✓	✓
Turban, et al, (2002)	✓	✓	✓	✓	
Stair (2003),		✓	✓	✓	
Thomson และคณะฯ (2003)	✓	✓	✓	✓	✓
Gelle & Karhu (2003),	✓	✓	✓	✓	✓
SUNY Council of Library Directors Information Literacy Initiative (2003),	✓	✓	✓	✓	✓
OZ (2004)	✓		✓	✓	✓
Turban (2004)		✓		✓	✓
Laudon (2004)	✓	✓	✓	✓	✓
O'Brien (2004)	✓	✓	✓	✓	✓
Loiacono et al. (2006),	✓		✓		✓
Redman (2007)	✓		✓	✓	✓
Romney & Steinbart, (2009)	✓	✓	✓	✓	✓
Laudon, (2012),	✓	✓	✓	✓	✓
Nelson, Todd & Wixom (2015)	✓	✓	✓	✓	✓

จากแนวคิด ทฤษฎี ดังกล่าวสรุปได้ว่า นักวิชาการได้กล่าวถึง องค์ประกอบด้านคุณภาพสารสนเทศไว้หลายๆ มิติ ซึ่งในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ นักวิจัยเลือกศึกษาแนวคิดสารสนเทศทางการบัญชีที่นักวิชาการนิยมใช้กันและมีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

1. สารสนเทศมีความทันสมัยหรือเป็นปัจจุบัน
2. สารสนเทศมีรูปแบบที่ง่ายต่อการเข้าใจ
3. สารสนเทศมีความถูกต้องเชื่อถือได้
4. สารสนเทศมีความสมบูรณ์ครบถ้วน
5. ตรวจสอบได้

เนื่องจากองค์ประกอบเหล่านี้ นักวิจัยเห็นว่ามีความเป็นไปได้ที่จะทำให้อาณาเขตสารสนเทศทางบัญชีมีคุณภาพ และเป็นสารสนเทศที่สามารถนำมาใช้เพื่อการตัดสินใจของนักบริหาร

5. ตัวแปรประสิทธิผลการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในประเทศไทย

จากการทบทวนวรรณกรรมงานวิจัยของต่างประเทศและในประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยประสิทธิผลของผู้ทำบัญชี พบว่า นักวิจัยได้ให้ความสำคัญกับประสิทธิผลของผู้ทำบัญชีที่น่าสนใจ

หลายท่านได้แก่ Parson. (1960), Caplow. (1964), Campbell (1970), Mott. (1972), William M. Evan (1976), Steers. (1977), Jeffrey Pfeffer & Gerald R. Salancik (1978), Zammuto, (1982), Gibson and Others (1988), Stephen P. Robbins (1990), Hoy and Miskel. (1991), Azad (1994), Richard L. Daft (1996.), Kelley, Marghiem และ Pattison (1997), Reckers, Wheeler และ Wing (1997), Elton Mayo (1997), Rojas. (2000) ดังมีรายละเอียดตามตารางที่ 6 ตารางที่ 6 แสดงตัวแปรประสิทธิผลการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในประเทศไทย

นักวิชาการ	ความสำเร็จในการทำงาน	ความพึงพอใจและคุณภาพ	ความสามารถขององค์กร
Parson. (1960: 99)	✓	✓	✓
Caplow. (1964 : 89.)	✓		✓
Campbell (1970 p.81)	✓	✓	✓
Mott. (1972: 96)	✓	✓	✓
William M. Evan (1976, p. SS-S:)	✓	✓	✓
Steers. (1977)	✓		✓
Jeffrey Pfeffer & Gerald R. Salancik (1978)	✓	✓	✓
Zammuto, (1982)		✓	✓
Gibson and Others (1988:812)	✓	✓	✓
Stephen P. Robbins (1990, p. 77)	✓		✓
Hoy and Miskel. (1991: 384)	✓	✓	✓
Azad (1994)		✓	✓
Richard L. Daft (1996, p. 29-30)	✓	✓	✓
Kelley, Marghiem และ Pattison (1997: 12)	✓	✓	✓
Reckers, Wheeler และ Wing (1997)		✓	✓
Elton Mayo (1997, p. 1)	✓		✓
Rojas. (2000 : 97 -104)	✓	✓	✓

จากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น นักวิจัยได้สรุปผลการเรียนที่สำคัญ คือ ประสิทธิผลการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีจะประกอบไปด้วยความคาดหวังของนายจ้าง ซึ่งจะส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงาน ซึ่งในการศึกษานี้ นักวิจัยจะใช้แนวคิดในการกำหนดประสิทธิผลการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี ดังนั้นสมรรถนะของผู้ทำบัญชี ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 3 อย่าง ดังนี้ 1. ความสำเร็จในการทำงาน 2.ความพึงพอใจและคุณภาพ 3. ความสามารถขององค์กร

อภิปรายผล

ผู้วิจัยทบทวนวรรณกรรมเชิงประจักษ์เกี่ยวกับ สมมติฐาน และความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสามารถจำแนกรายละเอียดต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และสมรรถนะ พบว่าความสัมพันธ์ในเชิงบวกระหว่างความรู้และสมรรถนะ สอดคล้องกับ David c. McClelland, Richard E. Boyatzis, Spencer, L. M., & Spencer, S. M., Robert S. Kaplan and David P ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานได้ดังภาพที่ 2

H1: ปัจจัยความรู้มีอิทธิพลทางตรงต่อปัจจัยสมรรถนะ

ภาพที่ 2 แสดงแบบจำลองความสัมพันธ์ของสมมติฐานที่ 1

2. ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะและสมรรถนะ พบว่าความสัมพันธ์ในเชิงบวกระหว่างทักษะและสมรรถนะ สอดคล้องกับ David c. McClelland, Richard E. Boyatzis, Spencer, L. M., & Spencer, S. M., Robert S. Kaplan and David P ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานได้ดังภาพที่ 3

H2: ปัจจัยด้านทักษะมีอิทธิพลทางตรงต่อปัจจัยสมรรถนะ

ภาพที่ 3 แสดงแบบจำลองความสัมพันธ์ของสมมติฐานที่ 2

3. ความสัมพันธ์ระหว่างระบบสารสนเทศทางบัญชีและสมรรถนะ พบว่าความสัมพันธ์ในเชิงบวกระหว่าง ระบบสารสนเทศทางบัญชีและสมรรถนะ สอดคล้องกับ สภาวิชาชีพบัญชี, 2554 (IES ฉบับที่ 2), Robert S. Kaplan and David P ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานได้ดังภาพที่ 4

H₃: ปัจจัยระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่มีอิทธิพล
ทางตรงต่อปัจจัยสมรรถนะ

ภาพที่ 4 แสดงแบบจำลองความสัมพันธ์ของ
สมมติฐานที่ 3

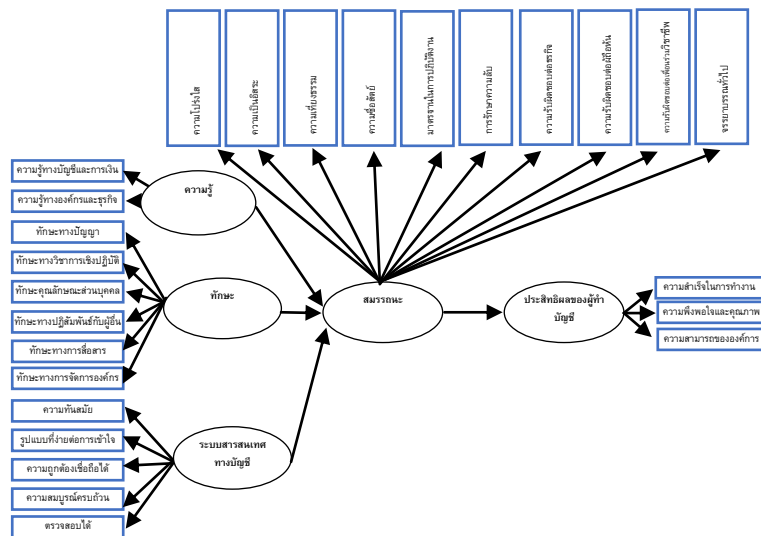
**4. ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะและ
ประสิทธิผลของผู้ทำบัญชี** พบว่าความสัมพันธ์ในเชิง
บวกระหว่าง สมรรถนะและประสิทธิผลของผู้ทำบัญชี
สอดคล้องกับสภานิติบัญญัติ, 2554(IES ฉบับที่ 2),
สภานิติบัญญัติ, 2554(IES ฉบับที่ 3) ผู้วิจัยจึง
ตั้งสมมติฐานได้ดังภาพที่ 5

สมมติฐานที่ 4: สมรรถนะมีอิทธิพลทางตรงต่อ
ประสิทธิผลของผู้ทำบัญชี

ภาพที่ 5 แสดงแบบจำลองความสัมพันธ์ของ
สมมติฐานที่ 4

จากการทบทวนวรรณกรรมข้างต้นทั้งหมดที่
กล่าวถึง ผู้วิจัยจึงสามารถสร้างกรอบแนวคิด โดยมีตัว
แปรแฝง 5 ตัวแปร และตัวแปรสังเกตได้ 26 ตัวแปร
เพื่อนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป ดังแสดงในภาพที่ 6

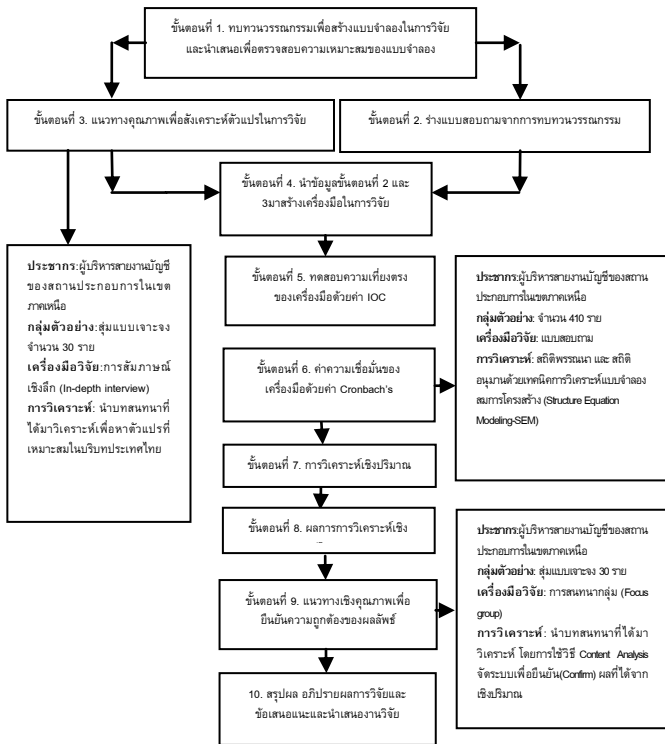

ภาพที่ 6 แสดงกรอบแนวคิดโดยมีตัวแปรแฝงและตัว
แปรสังเกตได้

สรุปผลการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรมข้างต้นจึง
สามารถพบได้ว่า สมรรถนะ เป็นสิ่งที่สำคัญ
ต่อประสิทธิผลของผู้ทำบัญชี ซึ่งปัจจัยที่สำคัญที่พบ
ล้วนเป็นปัจจัยที่ได้ผ่านการศึกษามากับบริบททั้งในและ
ต่างประเทศมาแล้วทั้งสิ้น โดยประกอบด้วยสี่ปัจจัย
หลักด้วยกันคือ ความรู้ ทักษะ และระบบสารสนเทศ
ทางบัญชี รวมถึงความสัมพันธ์ที่สะท้อนจากการศึกษา
เชิงประจักษ์ที่บ่งชี้ถึงประสิทธิผลของผู้ทำบัญชีที่ดี
ยิ่งขึ้นจากการนำไปปฏิบัติ ดังนั้นนักวิชาชีพบัญชี
ตลอดจนสถานศึกษาจึงควรพิจารณาถึงการเพิ่ม
สมรรถนะให้กับผู้จัดทำบัญชีหรือจัดหลักสูตรในการ
เรียนเพื่อสร้างนักบัญชีที่เก่งและมีจรรยาบรรณพร้อมที่
จะพัฒนาองค์กรและพร้อมที่จะออกสู่การทำงานด้าน
บัญชีอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ขั้นตอนการวิจัยในอนาคต จากการที่ผู้วิจัย
ได้มีการนำเสนอวิธีการในการสร้างแบบจำลองใน
การวิจัยแล้ว ขั้นตอนต่อไปในการวิจัยสามารถแสดงได้
ในแผนภาพที่ 8 โดยผู้วิจัยจะสามารถนำผลที่ได้จาก
การวิจัยมานำเสนอถึงผลที่เกิดขึ้นในบริบทของ
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้เกิดประโยชน์ใน
ทางด้านวิชาการและวิชาชีพต่อไป

ภาพที่ 7 แสดงขั้นตอนการวิจัยในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

ปวีณ ฒ นคร, (2555)จรรยาบรรณวิชาชีพ เข้าถึงได้ จาก:<http://www.rta.mi> , 29 กุมภาพันธ์ 2559.

ศราวุฑ พงศ์พัฒนพานิชย์, (2556)จรรยาบรรณวิชาชีพ เข้าถึงได้จาก:
<https://www.facebook.com/SarawutPongPattanaPanich/posts/329204247189070>

สภาวิชาชีพบัญชี (2554)มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 18 (ปรับปรุง 2554). เข้าถึงได้จาก
:http://www.fap.or.th/images/column_1412565962/TAS%2018-web.pdf, 29 กุมภาพันธ์ 2559.

_____. มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 2 (ปรับปรุง 2554). เข้าถึงได้จาก :
<http://www.fap.or.th/images/column-web.pdf>, 29 กุมภาพันธ์ 2559.

_____, 2554 (IES ฉบับที่ 3) มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 3 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง. "การรวมธุรกิจ". กรุงเทพมหานคร.

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ (2556)
มาตรฐานการสอบบัญชี. [ออนไลน์],
<http://www.fap.or.th>, (สืบค้นเมื่อวันที่ 4
เมษายน 2559).

Alter, (2002), Information systems: A management perspective. Benjamin/Cummings Pub.Co.(Menlo Park,Calif)

Azad, A.N. Time budget pressure and filtering of time practices in internal auditing: A survey. *Managerial Auditing Journal*9 (1994) : 17-25.

Behn,Carcello, and Hermanson (1997)The Determinants of audit Client Satisfaction Among Clients of Big 6 Firms .*Accounting Horizons* Vol.11:7-24.

Boam, R. and Sparrow, P. (1992). Designing and Achieving Competency: a competency-based approach to developing people and organization. London: McGraw-Hill.

Campbell, J.P. (1970). On the Nature of Organizational Effectiveness. In P.S. Goodman and J.M. Pennings (Eds.), *New Perspectives on Organizational Effectiveness* (pp. 13-55). San Francisco: Jossey-Bass.

Caplow, Theodore. (1964). *Principle of Organization* (New York : Harcourt Brace & World.

Daft, R. L. (2000). *Management* (5 th ed.). Fort Worth: Dryden.

Davenport, T., & Prusak, L. (1998). Working knowledge: How organizations manage what they know.

David c. McClelland. Test for Competence, rather than intelligence, 1973,p pp. 1–14.)

David c. McClelland , A guide to job competency assessment, (The United State of America: Davies-Black Publishing, a division of CPP, Inc, 2004), p. 17.

- Dickins D. and Higgs J. L. (2006). *Shopping for an Auditor*. The Journal of Corporate Accounting & Finance / May/June 2006 : Wiley Periodicals, Inc
- Elton, Mayo (1997). *The Social Problems of An Industrial Civilization*. Boston: Harvard. Graduate School of Business.
- Gelle, E., & Karhu, K. (2003). *Information quality for strategic technology planing*, Industrial Management & Data Systems.
- Gibson, Jame.L.. and Others (1988, p. 812), J.H (1979). *Organizational: Behavior, structure, Process* 3rd ed. Dallas; Texas: Business Publications,Inc.
- Harter, Stephen P. 1986. *Online Information Retrieval: Concepts, Principles, and. Techniques*. Orlando : Academic Press.
- Howard Risser and others, (1998, p. 146) *New Strategies for Public Pay*. San Francisco: Jossey-Bass Pubbisher.
- Hoy and Miskel. (1991) C. G. *Educational Administration: Theory, Research, and Practice*. New Youk : McGraw-Hill.
- International Federation of Accountants: IFAC (2008) *Guide to Quality Control for Small and Medium Sized Practices*. 3rd ed., New York.
- Jeffrey Pfeffer & Gerald R. Salancik (1978) *Organizational Behavior. Among the most widely cited books in the social sciences, The External Control of Organizations has long been required reading for any student of organization*.
- Kavanagh, Marie H. (2008). *What skills and attributes does an accounting graduate need?Evidenc e from student perceptions and employer ex pectations*. University of Southern Queensland Australia.
- Kelly, T.P., Margheim, L., and Pattison, D., *A Survey of the Effects of Time Pressures on Auditors* [Online]. (n.d.). Available from: <http://www.sbaer.uca.edu/research/1997/WDSI/97wds081.txt> [2015, March 3]
- Kroenke, D. & Hatch, R. (1994). *Management Information Sysem*.3rd Edition, New York : McGraw-Hill.
- Laudon, Kenneth C. and Laudon, Jane P., (1996) *Management Information System: Managing the Digital Firm*. 4th Edition. Prentic-Hall Inc,
- Laudon (2004) *Management Information Systems: MANAGING. THE DIGITAL FIRM*.
- Laudon, K. C., & Laudon, J. P. (2012). *Manage ment Information Systems: Wrganizatio nand Technology*. Prentice-Hall.
- Loiacono et al. (2006) *WebQuery: A measure of website quality*. American Marketing Association.13:432-438
- Marquardt (1996) *Building the Learning Organization: A Systems Approach to. Quantum Improvement and Global Success*. New York: McGraw-Hill.
- McClelland D.C. *Testing for Competence rather than for Intelligence*. America Psychologist. 28, (2004, p. 17.): pp. 1–14.
- Merdick, Robert G. and Ross James E. (1978). *Introduction to Management Information. System*. New Jersey: Prentice Hall.Polanyi Michael. & Ikujiro Nonaka (n.d.,2009). *The Tacit Dimension*. London.
- Mott. P.E. (1972). *The Characteristics of Effective Organizations*. New York: Harper & Row.

- Nelson, R. R., Todd, P. A., & Wixom, B. H. (2015). Antecedents of Information and System Quality: An Empirical Examination Within The Context of Data Warehousing, *Journal of Management Information System*.
- Nonaka, I. and Takeuchi, H. (1995). The knowledge creating company: how Japanese companies create the dynamics of innovation.
- O'Brien (2004) Action and coping plans as strategies to improve exercise adherence in people with osteoarthritis of the hip and or knee joint. Master.
- Oz, Effy. (2004). Management information systems (4th ed). MA: Course Technology. Peter, F.
- Parry, Scott B. (1998). "The Quest for Competencies." *Journal of Training*, pp. 48-56.
- Parsons, Talcott. (1960) "Suggestions for a Sociological Approach to the Theory of Organizations," in *Complex Organizations: A Sociological Reader* by Amitai E-zine. (New York: Holt, Rinehart & Winston
- Raj, Madhu. (1996). *Encyclopaedic Dictionary of Psychology and Education*. Volum 3 (M-Z). New Delhi : ANMOL Publications PVT. Razik, T.A. and Swanson, A. D.
- Reckers, P.M., Wheeler, and Wing .B,A comparative examination of auditor premature sign-offs using the direct and the randomized response methods. *Auditing : A Journal of Practice & Theory* 16 (1997):69-78
- Redman, R.W. (2007). Critical challenges in doctoral education: Highlights of the biennial meeting of the International Network for Doctoral Education in Nursing. *Journal of Nursing Science*.
- Richard, Boyatzis, *The Competency Manager: A Model for Effective Performance*, (New York: John Wiley & Son, 1982), p. 21.
- Richard L. Daft (1996) *Organization Theory and Design* 8th ed., Australia, Thomson : South-Western. Richard M. Steers.
- Robert S. Kaplan and David P. Norton, *Strategy MAPD : converting intangible assets into tangible outcome* (United States of America : Harvard Business School Publishing Corporation, 2004), pp. 231-232.
- Robert S. Kaplan and David P. Norton, *Strategy MAPD: converting intangible assets into tangible outcome* (United States of America : Harvard Business School Publishing Corporation, 2004), pp. 231-232.
- Rojas, Ronald R. (2000). "A review of models for measuring organizational effectiveness among For – profit and nonprofit organizations," *Nonprofit Management & Leadership*.11(1):97 – 104.
- Romney, M. B., & P. J. Steinbart. (2009). *Accounting Information Systems*. 10th Edition. Upper Saddle, NJ: Prentice Hall.
- Sands J. and McPhail J. (2003). Choice criteria of listed Australian public companies for selecting an auditor: an exploratory study. *International journal of business studies*: Vol.11 NO.1: page 109-133.
- S. Schroeder, Mary S.: Solomon, Ira and Vickery, Don. (1986). *Audit Quality: The Perception of Audit Committee*

- Chaipersons and Audit partners. Spring
Vol. 5 No.2:86-94.
- Spencer, L.M., & Spencer, S.M. Competence at
work Model For superior performance.
New York : Wiley. 1990), p. 14. Howard
Risser and others, New Strategies for
Public Pay, (San Francisco : Jossey-
Stair, R.M. and Reynolds, G.W. (2001) Principles
of information today, Lnc. (American
Society for information Science
Monograph Series)
- Stair, Ralph M. (2003), "The Partnership between
Organization Learning and Knowledge
Management," 440-454.
- Steers, R. M. (1977). *Organization Effectiveness:
A Behavioral View. Santa Monica
: Goodyear Publishing Company, Inc.*
- Stephen P. Robbins (1990) Organization Theory:
Structure Design and Application. 3rd
ed. New Jersey : Prentice-Hall.
- SUNY Council of Library Directors Information
Literacy Initiative (2003),
- Thomson และคณะ (2003) The Integration of
Brain - Based Learning and Literacy
Acquisition. Dissertation Abstract
International, 63(11), 3884-A.
- Turban (2004) Introduction to e-Commerce.
Pearson Education.
- Turban, et al, (2002) Introduction to Information
Technology, Toronto: John Wiley &
Sons.
- William M. Evan (1976, p. SS-S:) Information
Technology Infrastructure: A Historical
Perspective of Flexibility. Appalachian
State University.
- Zammuto, R.F., (1982) Assessing Organizational
Effectiveness, System Change,
Adaptation.